

Kodeks Etyczny

Wprowadzenie

Oto zaktualizowany Kodeks Etyczny obowiązujący osoby i podmioty będące członkami Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Gestalt (PTPG).

Celem tego Kodeksu jest wskazanie podstawowych wartości i norm oraz ustanowienie standardów obowiązujących w profesjonalnej praktyce psychoterapeutów Gestalt i ośrodków szkolących w psychoterapii Gestalt. Ponadto Kodeks ma być źródłem wiedzy na temat psychoterapii Gestalt (podejście z grupy podejść humanistyczno-doświadczeniowych) i służyć ochronie interesów tych osób, które są klientami psychoterapeutów Gestalt.

Psychoterapeuci Gestalt są odpowiedzialni za przestrzeganie zasad zawartych w Kodeksie Etycznym, przy czym celem jest, by widzieli w nich raczej punkt wyjścia do dalszego budowania szeroko rozumianych reguł dobrej praktyki zawodowej niż zamknięty zbiór raz na zawsze sformułowanych wymagań. Kodeks służy ochronie interesów klientów i psychoterapeutów, gdyż ustanawia standardy jasno określające ramy profesjonalnej praktyki i odpowiedzialności w procesie psychoterapii.

Podstawowym celem psychoterapii jest praca na rzecz poprawy psychofizycznej i społecznej kondycji poszczególnych osób, grup społecznych w procesie budowania relacji psychoterapeutycznej. Zasady Kodeksu tworzą płaszczyznę do rozwiązywania potencjalnych problemów i konfliktów, które mogą pojawiać się w tym procesie pomiędzy dwiema lub więcej stronami. Dodajmy, że ważną wartością dla psychoterapeutów Gestalt jest rozwiązywanie problemów w dialogu i poprzez wymianę poglądów, a nie w oparciu o hierarchiczny system sztywno sformułowanych reguł i różne wynikające z niego następstwa.

Część I

Podstawowe założenia etyczne Kodeksu Etycznego psychoterapeuty Gestalt

1. Każde istnienie ludzkie jest dla nas równie cenne.
2. Szanujemy unikalność, indywidualność i godność jednostki.
3. Odnosimy się z szacunkiem do różnic rasowych, etnicznych, pochodzenia, płci, orientacji lub preferencji seksualnych, niepełnosprawności, wieku, religii, języka, statusu społecznego lub ekonomicznego oraz potrzeb duchowych.
4. Uznajemy prawo do niezależności i samostanowienia każdej osoby wchodzącej w relację interpersonalną.

Część II

Zasady wykonywania zawodu psychoterapeuty Gestalt

B.1. Kompetencje zawodowe psychoterapeuty Gestalt

B.1.1 Psychoterapeuta Gestalt posiadający aktualny certyfikat lub pozostający w procesie szkolenia podejmuje się prowadzenia psychoterapii tylko wówczas, kiedy jest pewien, że ma umiejętności i kwalifikacje konieczne do prowadzenia i zakończenia psychoterapii z korzyścią dla klienta.

B.1.2. Jeżeli psychoterapeuta Gestalt stwierdzi, że kontekst, struktura lub zakres problemu zgłaszanego przez klienta oraz własne umiejętności i kwalifikacje uniemożliwiają mu poprowadzenie efektywnego procesu psychoterapii, wycofuje się z dalszej pracy terapeutycznej z tym klientem, kierując go do innego specjalisty lub też nawiązuje współpracę z innym specjalistą.

B.1.3. W takim przypadku obowiązkiem psychoterapeuty Gestalt jest renegocjowanie kontraktu z klientem. Psychoterapeuta może podjąć decyzję o kontynuowaniu psychoterapii mimo, że dostrzega ograniczenia swoich kompetencji, ale tylko wówczas, gdy jednocześnie zostaną przez niego podjęte konieczne działania dla podwyższenia własnych umiejętności zawodowych. Psychoterapeuta może podjąć następujące działania:

B.1.3.1. Uważnie rozpatrzyć czy jego kompetencje są odpowiednie do przewidywanego kierunku pracy z bezwzględnym nastawieniem na dobro i korzyść dla klienta. Jeżeli psychoterapeuta zdecyduje, że kontekst obszaru pracy, jego struktura, granice oraz dominujące cele są w jakikolwiek sposób sprzeczne lub zbyt ograniczające dla rozwoju

kompetencji niezbędnych do dalszej pracy z klientem, wstrzymuje się od kolejnych przedsięwzięć w danym obszarze,

B.1.3.2. Skorzystać ze wsparcia i poszukiwać wyjaśnień swoich trudności w pracy z klientem u innych doświadczonych psychoterapeutów,

B.1.3.3. Wziąć udział w grupowej lub indywidualnej superwizji, w zależności od tego, który rodzaj superwizji jest najbardziej odpowiedni do rozwiązania jego trudności,

B.1.3.4. Nawiązać kontakt z innymi profesjonalistami i instytucjami (np. klinikami) w celu przeprowadzenia i zapewnienia koniecznej diagnostyki.

B.1.4. Psychoterapeuta Gestalt nie podejmuje się zadań i nie uczestniczy w działaniach (wykłady, seminaria, wywiady, aktywność w mediach publicznych), które nie są zgodne ze standardami zawodowymi zapisanymi w niniejszym Kodeksie oraz chroni swoją pracę przed podobnymi działaniami.

B.1.5. Psychoterapeuta Gestalt korzysta z własnej psychoterapii indywidualnej w przypadku zakłóceń w jego profesjonalnej praktyce, wynikającej z kryzysów osobistych, obserwowanych oznak wypalenia zawodowego i/lub doświadczania trudności w zachowywaniu granic intymności oraz problemów w obszarze nadużyć np. uwodzenia.

B.1.6. Metody i techniki pracy stosowane w procesie psychoterapii służą celom terapeutycznym i rozwojowym klienta ustalonym w kontrakcie. Psychoterapeuta Gestalt jest świadomy, że jakiegokolwiek działania typu acting-out, a w szczególności ekspresyjne i oczyszczające eksperymenty wymagają precyzyjnego i uważnego przepracowania problemu i powrotu do realnej rzeczywistości klienta (domknięcia figury).

B.1.7. W swojej edukacji, która trwa przez całe życie zawodowe, psychoterapeuta Gestalt dba o poszerzanie i pogłębianie swoich profesjonalnych i osobistych umiejętności. Psychoterapeuta Gestalt zawsze ma na względzie dobro klienta, interesuje się rozwojem i postępem w tych dziedzinach nauki i praktyki, które mogą mieć wpływ na proces psychoterapii. Oznacza to, że poszukiwania psychoterapeuty nie koncentrują się wyłącznie na polu psychoterapii Gestalt, ale także analizuje osiągnięcia innych podejść psychoterapeutycznych.

B.1.8. Psychoterapeuta Gestalt prowadzi szczegółową dokumentację swojej pracy terapeutycznej i diagnostycznej oraz podporządkowuje się krajowym przepisom regulującym normy odnoszące się do wymaganego okresu przechowywania takiej dokumentacji i zasadom bezpieczeństwa z tym związanym. Dokumentacja ta ma odpowiedni poziom naukowy określany przez krajowe przepisy, charakteryzuje się obiektywnością i jasnością pozwalającą na to, by tę dokumentację mógł zrozumieć inny psychoterapeuta.

B.2. Relacja klient – psychoterapeuta

B.2.1. Relacja klient – psychoterapeuta jest relacją zawodową, a naczelnym celem psychoterapeuty w procesie jej budowania jest dobro klienta.

B.2.2. Psychoterapeuta Gestalt ma świadomość znaczenia relacji terapeutycznej dla procesu efektywnej psychoterapii, zdaje sobie też sprawę ze swej pozycji w tej relacji, jak również z możliwości wpływania na klienta i tworzenia się zależności, jako nieodłącznych elementów procesu psychoterapii. Psychoterapeuta Gestalt działa zgodnie z tą wiedzą, nie nadużywa i nie wykorzystuje klientów finansowo, seksualnie, emocjonalnie, politycznie, czy ideologicznie, ani dla zaspokojenia swych własnych potrzeb, ani też dla korzyści innych osób czy instytucji.

B.2.3. Psychoterapeuta Gestalt zdaje sobie sprawę, że jego inne relacje lub zobowiązania zewnętrzne mogą stać w konflikcie z interesem klienta. W przypadku zaistnienia takiego konfliktu interesów, psychoterapeuta Gestalt jest zobowiązany ujawnić go w procesie psychoterapeutycznym i podjąć konieczne kroki w celu jego rozwiązania.

B.2.4. Bezpośredni kontakt fizyczny w procesie psychoterapii służy wyłącznie osiągnięciu przez klienta jego terapeutycznych celów i wymaga ze strony psychoterapeuty szczególnie profesjonalnego podejścia i uwagi. Taki bezpośredni kontakt fizyczny w relacji terapeutycznej jest dopuszczalny jedynie za zgodą klienta.

B.2.5. Psychoterapeuta Gestalt jest świadomy, że bycie pracownikiem, bliskim przyjacielem, krewnym, sąsiadem czy partnerem klienta jest nie do pogodzenia z relacją terapeutyczną.

B.3. Tajemnica zawodowa

B.3.1. Wszystko, co dzieje się w relacji terapeutycznej ma charakter poufny, z zachowaniem zastrzeżeń opisanych w punkcie B.3.7.

B.3.2. Sposób przechowywania danych osobowych klienta jak również innych informacji o kliencie, w tym opisu jego psychoterapii, jest regulowane odpowiednimi przepisami prawa w kraju, w którym psychoterapeuta prowadzi praktykę.

B.3.3. Psychoterapeuta Gestalt dba o to, by żadne informacje pozwalające na identyfikację klienta nie zostały ujawnione w efekcie nakładania się na psychoterapię innych wymagających dyskrecji relacji, takich jak interwizja czy superwizja.

B.3.4. W przypadku, kiedy psychoterapeuta Gestalt informacje zdobyte w trakcie pracy z klientem chce wykorzystać w wykładach lub publikacjach, musi uzyskać na to zgodę klienta i zadbać o to, by jego klient nie został rozpoznany.

B.3.5. Kiedy psychoterapeuta Gestalt chce opublikować opis procesu psychoterapii, lub wykorzystać konkretny materiał dla potrzeb raportów lub innych publikacji, musi poinformować o tym klienta i uzyskać jego zgodę pisemną. Musi też zadbać o to, by klient pozostał osobą anonimową.

B.3.6. Dokonywanie nagrań dźwiękowych czy wideo, robienie zdjęć lub filmowanie podczas sesji psychoterapii wymaga pisemnej zgody klienta lub jego prawnego przedstawiciela.

B.3.7. Jeżeli psychoterapeuta Gestalt chce uzyskać istotne informacje na temat klienta od innych profesjonalistów lub instytucji, przestrzega praw klienta wynikających z krajowych regulacji prawnych. Dotyczy to także posługiwania się jakimikolwiek pisemnymi informacjami dotyczącymi klienta.

B.3.8. Psychoterapeuta Gestalt bierze pod uwagę prawo klienta do wglądu w swoją dokumentację określone krajowymi regulacjami prawnymi w tym zakresie, ale też podejmuje rozważne decyzje odnośnie pokazania takich materiałów klientowi.

B.3.9. W przypadku, kiedy publiczne lub prywatne instytucje, takie jak sądy, firmy ubezpieczeniowe itp. wystąpią o udostępnienie informacji dotyczących klienta, psychoterapeuta Gestalt stosuje się do

krajowych przepisów w tym zakresie. W takim przypadku psychoterapeuta Gestalt podejmuje na ten temat rozmowę z klientem i działa w sposób najbardziej korzystny dla procesu psychoterapii.

B.3.10. W przypadku, kiedy klient jest uznany prawnie za małoletniego, psychoterapeuta Gestalt stosuje się w procesie psychoterapii do wszystkich wcześniej przedstawionych zapisów Kodeksu. Dodatkowo, psychoterapeuta Gestalt stosuje wszystkie państwowe i branżowe przepisy dotyczące procedur związanych z informowaniem stosownych instytucji w przypadku wykorzystania osoby lub innych form poważnego jej nadużycia lub braku opieki nad dzieckiem.

B.4. Kontrakt z klientem

B. 4.1. Każdy kontrakt sporządzony pomiędzy terapeutą Gestalt i jego klientem bez względu na to, czy był zawarty ustnie czy pisemnie, obowiązuje obie strony.

B.4.2. Podczas negocjowania kontraktu terapeutycznego psychoterapeuta Gestalt jasno i otwarcie informuje klienta o swoich kompetencjach, umiejętnościach i doświadczeniu.

B.4.3. Psychoterapeuta Gestalt stosuje metody naboru klientów zgodne z regułami obowiązującymi w miejscu, w którym pracuje.

B.4.4. Każde nagrywanie, filmowanie lub inny sposób obserwacji sesji psychoterapii musi zostać przedyskutowany i stać się przedmiotem kontraktu z klientem.

B.4.5. Kontrakt z klientem, pisemny lub ustny, jasno wyznacza miejsce odbywania psychoterapii, honorarium i terminy płatności, przerwy i sposób odwoływania sesji przez klienta lub psychoterapeutę. Przerwy mogą wystąpić na przykład w związku z wakacjami, innymi zobowiązaniami zawodowymi psychoterapeuty, chorobą itp. Długość psychoterapii, decyzje o zmianie psychoterapeuty i o zakończeniu psychoterapii są ustalane na drodze porozumienia z klientem.

B.4.6. W przypadku kryzysu osobistego lub poważnej, długotrwałej choroby psychoterapeuta Gestalt podejmuje działania zabezpieczające dobro klienta.

B.4.7. Psychoterapeuta Gestalt daje klientowi gwarancję, że na przebieg jego procesu psychoterapii nie będą mieć wpływu żadne inne osoby, ani żadne zasady lub oceny z zewnątrz. Psychoterapeuta

gwarantuje też, że nie będą brane pod uwagę oceny czy interesy osób trzecich związanych z klientem, bez względu na stopień ich zaangażowania w relację.

B.4.8. Jakakolwiek zmiana warunków prowadzenia psychoterapii wymaga renegocjowania pierwotnego kontraktu.

B.5 Reklama usług terapeutycznych

Reklama pracy psychoterapeuty ogranicza się do opisu usług i kwalifikacji osoby je świadczącej. Ogłoszenia nie mogą zawierać żadnych referencji. Nie mogą też zawierać porównań ani w żaden inny sposób sugerować, że proponowane usługi są bardziej skuteczne niż te oferowane przez innych psychoterapeutów, inne podejścia psychoterapeutyczne czy inne podmioty. Reklama podlega regulacjom prawnym kraju, w którym psychoterapeuta prowadzi praktykę.

B.6 Bezpieczeństwo

B.6.1. Podejmując odpowiednie działania psychoterapeuta Gestalt gwarantuje, że podczas sesji psychoterapii w miejscu, gdzie odbywa się psychoterapia, klientowi nie stanie się żadna fizyczna czy psychiczna krzywda.

B.6.2. Psychoterapeuta Gestalt dba o takie warunki odbywania sesji psychoterapii, by nikt nie mógł podsłuchać, nagrać czy poddać obserwacji klienta.

B.6.3. Psychoterapeuci Gestalt pracujący indywidualnie i w ośrodkach terapeutycznych dbają o to, aby ich działalność zawodowa była chroniona ubezpieczeniem od odpowiedzialności z tytułu wykonywania pracy terapeutycznej.

B. 7. Wyjątkowe przypadki i okoliczności

B.7.1. W procesie psychoterapii mogą zaistnieć takie okoliczności, które sprawią, że psychoterapeuta Gestalt będzie musiał podjąć dodatkowe działania mające na celu ochronę klienta i jego otoczenia; działania te mogą być podjęte przez psychoterapeutę w wypadku, gdy uzna on, że klient utracił zdolność do samokontroli. W takich przypadkach powinno się dążyć do poinformowania klienta o zmianach w zakresie dotrzymywania tajemnicy przez psychoterapeutę, jakie zajść muszą w stosunku do pierwotnego kontraktu i do uzyskania jego zgody na to.

B.7.2. Nawiązując kontakt z klientem, w życiu którego mogą zaistnieć okoliczności wyjątkowe ograniczające jego odpowiedzialność za siebie, psychoterapeuta Gestalt poprosi o wskazanie przez klienta innej osoby, do której będzie mógł on się zwrócić w sytuacji kryzysowej. W takim wypadku zasada zachowania tajemnicy w procesie psychoterapii zostanie ograniczona, z tym że ograniczenie to trwać będzie tylko taki czas i będzie dotyczyło tylko takiego zakresu działania, które stanowić będzie niezbędne minimum, by klient mógł na nowo podjąć odpowiedzialność za swoje postępowanie.

B.7.3. W przypadku sytuacji kryzysowej odnoszącej się tak do osoby indywidualnej jak i większej zbiorowości (na przykład: zagrożenie życia jednostki lub grupy, niepokoje społeczne, wojny, klęski żywiołowe), jeżeli tylko warunki na to pozwolą, psychoterapeuta Gestalt uwzględni szczególne ramy pracy oraz zadba o autonomię klienta i zagwarantuje zawodową dyskrecję.

B.7.4. Obowiązkiem psychoterapeuty Gestalt jest ochrona autonomii klienta i gwarantowanie mu dyskrecji także w sytuacjach, gdy proces psychoterapii stanowi część szerszych działań leczniczych podjętych wobec klienta. W szczególności dotyczy to przypadku, kiedy proces psychoterapii został zainicjowany na polecenie lub w wyniku zastosowania standardowych procedur postępowania innych instytucji państwowych lub podmiotów (np. szpital) albo ze współpracy z innymi podmiotami leczniczymi. W takiej sytuacji, już w fazie początkowej kontraktu z klientem, psychoterapeuta Gestalt jasno określa zasady takiego kontraktu i będzie się kontaktował ze stronami trzecimi tylko wtedy, kiedy uzyska na to zgodę klienta.

B.8. Rola terapeuty w społeczeństwie

B.8.1. Psychoterapeuta Gestalt zna obowiązujące regulacje prawne mające odniesienie do jego praktyki zawodowej i przykłada szczególną wagę do przestrzegania zasad z nich wynikających.

B.8.2. Psychoterapeuta Gestalt jest gotowy do współpracy na polu badań naukowych, które przyczyniają się do rozwoju praktyki terapeutycznej i procesu diagnozowania; wnosi własny wkład do działalności naukowej i udostępnia wyniki swoich badań środowisku psychoterapeutów.

B.8.3. W swojej pracy badawczej psychoterapeuta Gestalt odnosi się z szacunkiem do pracy innych psychoterapeutów, zwłaszcza do ich praw autorskich.

B.8.4. Psychoterapeuta Gestalt jest odpowiedzialny za swoją pracę wobec swych współpracowników i pracodawców, zawsze uwzględnia jednak jako priorytetowe potrzeby klienta, jego prawa do prywatności i autonomii.

B.8.5. Występując publicznie lub podczas prywatnych spotkań psychoterapeuta Gestalt unika promowania własnych usług, reklamowania swego wykształcenia i kompetencji zawodowych.

B.8.6. Psychoterapeuta Gestalt przestrzega przepisów i regulacji w zakresie informowania o swojej praktyce za pomocą tabliczek na drzwiach, ogłoszeń w gazetach, w książkach telefonicznych albo w internecie.

B.8.7. Psychoterapeuta Gestalt nie wprowadza w błąd swoich potencjalnych klientów reklamując usługi, których faktycznie nie świadczy, lub kwalifikacje, których nie posiada, gdyż działanie takie może uniemożliwić klientom skorzystanie z poszukiwanych usług w innych miejscach.

B.8.8. Psychoterapeuta Gestalt nie ukrywa przed klientami informacji dotyczących profesjonalnej pomocy oferowanej przez innych psychoterapeutów lub inne podmioty.

B.8.9. Psychoterapeuta Gestalt odnosi się z szacunkiem, także w swych publicznych wypowiedziach, do pracy innych psychoterapeutów i powstrzymuje się przed krytycznymi uwagami dotyczącymi innych teorii stanowiących podstawę praktyki terapeutycznej, innych podejść psychoterapeutycznych lub innych psychoterapeutów i ich pracy.

B.8.10. Psychoterapeuta Gestalt nie przyjmuje zadania, w które jest już zaangażowany inny psychoterapeuta, a zwłaszcza wtedy, gdy został zawiązany kontrakt terapeutyczny pomiędzy owym psychoterapeutą a klientem. W przypadku wątpliwości, psychoterapeuta Gestalt kontaktuje się z psychoterapeutą, po otrzymaniu zgody klienta.

B.8.11. Psychoterapeuta Gestalt nie przyjmuje finansowych lub osobistych korzyści za skierowanie klientów do innych psychoterapeutów lub podmiotów.

B.8.12. Psychoterapeuta Gestalt, wiedząc o zachowaniu kolegi, które może przynieść ujemną opinię środowisku psychoterapeutów i obniżyć prestiż psychoterapii jako dziedziny, ma obowiązek poinformować o niniejszym zachowaniu Komisję Deontologiczną PTPG.

B.8.13. Psychoterapeuta Gestalt powstrzymuje się od wszelkich publicznych lub prywatnych działań, które mogą zaszkodzić jego reputacji zawodowej, są niezgodne z etyką zawodową i mogłyby niekorzystnie wpłynąć na pozycję i reputację psychoterapeutów, także pracujących w innych podejściach.

B.8.14. Psychoterapeuta Gestalt jest świadomy społecznych i politycznych skutków swojej pracy, jak również społecznych i politycznych uwarunkowań sytuacji życiowej jego klientów.

C. Proces Kształcenia Psychoterapeutów Gestalt

C.1.1. Zadaniem kształcenia w obszarze psychoterapii jest wyposażenie osób szkolących się w obiektywną i wszechstronną wiedzę dotyczącą psychoterapii w ogóle, a podejścia Gestalt w szczególności. Wiedza ta powinna dotyczyć teorii, metodologii i technik stosowanych w psychoterapii. Osobiste poglądy prowadzących szkolenie należy prezentować tylko jako takie. Nie wolno wprowadzać w błąd osób szkolących się co do formalnego uznawania zdobywanego przez nich wykształcenia przez instytucje państwowe i organizacje branżowe jako wykształcenia spełniającego wymogi aktów prawnych regulujących problemy kształcenia psychoterapeutów. Podobnie – co do uprawnień do posługiwania się tytułem „psychoterapeuta” oraz możliwości pokrywania kosztów psychoterapii przez podmioty świadczące usługi zdrowotne oraz ubezpieczycieli.

C.1.2. Ośrodki szkolące w psychoterapii Gestalt przyszłych psychoterapeutów oceniają kwalifikacje, przygotowanie i psychofizyczną gotowość kandydatów do zawodu psychoterapeuty, jak również dostarczają wyczerpujących i jasnych informacji na temat programu kształcenia i wewnętrznych przepisów regulujących proces szkolenia.

C.1.3. Ośrodki szkolące w psychoterapii Gestalt dbają o wysoką jakość szkolenia, zarówno jeśli chodzi o kompetencje osób szkolących, jak i merytoryczną spójność programów nauczania. Ośrodki stosują metody wewnętrznej kontroli efektów szkolenia i stale podnoszą jego jakość oraz unowocześniają metody szkoleniowe.

C.1.4. Relacje pomiędzy nauczycielami a osobami szkolącymi się oraz pomiędzy ośrodkami w psychoterapii Gestalt są przejrzyste. Nauczyciele psychoterapii Gestalt są świadomi specyficznego charakteru relacji pomiędzy osobami nauczającymi a osobami uczącymi się i nie wykorzystują tej relacji dla własnych celów. W szczególności osoby szkolące w psychoterapii Gestalt są świadomi istnienia w takiej relacji układu zależności, ujawniania się procesów idealizacji i powstawania problemów w procesie oceniania. Ośrodki szkolące ustalają zasady dotyczące relacji nauczyciel – osoba szkoląca się, a także tworzą reguły i dbają o stworzenie forum do rozwiązywania potencjalnych problemów.

C.1.5. Ośrodki szkolące w psychoterapii Gestalt za pomocą odpowiednich i przejrzystych procedur okresowo sprawdzają, czy osoba szkoląca się osiąga zadowalający poziom wiedzy i umiejętności.

C.1.6. Zasady etyczne regulujące relację klient – psychoterapeuta i określające rolę psychoterapeuty w społeczeństwie dotyczą w równym stopniu procesu szkolenia i doskonalenia psychoterapeutów oraz osób szkolących się jak i ich nauczycieli (w kontekście kompetencji, zaufania, spraw związanych z relacją, kontraktu i bezpieczeństwa).

C.1.7. Należy chronić proces psychoterapii osoby szkolącej się w psychoterapii przed ewentualnymi zakłóceniami wynikającymi z mylenia ról przez prowadzącego ją występującego w podwójnej roli psychoterapeuty i nauczyciela; będzie to możliwe, gdy psychoterapeuta osoby szkolącej się nie będzie uczestniczył w oficjalnej procedurze oceniającej jej postępy i gotowości do wykonywania zawodu psychoterapeuty.

C.1.8. Psychoterapeutą osoby szkolącej się może być osoba, która posiada aktualny certyfikat psychoterapeuty i pozostaje pod stałą superwizją. PTPG zapewnia dostęp do informacji, zawierających aktualną listę nazwisk psychoterapeutów i superwizorów posiadających certyfikaty.

C.1.9. Ośrodki szkolące w psychoterapii Gestalt dbają o odpowiedni poziom kadrowy, dydaktyczny, kliniczny i naukowy członków swojego zespołu szkoleniowego. Należy zadbać o możliwości wymiany doświadczeń zawodowych między nauczającymi psychoterapeutami, niezbędną superwizję oraz o sukcesywne szkolenia i rozwój.

C.1.10. Jeżeli psychoterapeuta Gestalt poczuje, że ma do czynienia z konfliktem różnych etycznych postaw lub wartości i nie jest w stanie tego konfliktu rozwiązać w procesie superwizji, powinien zgłosić się do Komisji Deontologicznej PTPG w celu uzyskania odpowiedniej porady.

C.9. Relacje z byłymi klientami

C.9.1 Psychoterapeuta Gestalt bierze pełną odpowiedzialność za swoje relacje z byłymi klientami i aktualnymi uczniami.

C.10. Procedury prawne

Każdy psychoterapeuta, który jest członkiem PTPG i został skazany wyrokiem sądu za jakiegokolwiek przestępstwo kryminalne lub jest pozwany przez klienta z powództwa cywilnego, informuje o tym Zarząd PTPG.

C.11. Niniejszy kodeks wchodzi w życie z chwilą podjęcia